

(51)

DEN NORSKE KIRKES BISKOPER.

Mundskriv nr. 2

9. mai 1945

om

suspensjon av prester.

113797

til prester og menigheter.

Biskopene finner at menighetene har krav på å kjenne de grunner som har drevet oss til i dag straks å suspendere en del prester. Det følgende brev kan leses opp i kirken en vanlig søndag. Der må være anledning til da å ta et salmevers etter evangelieleeringen fra alteret, og at presten derpå går fram i kordøren (eller på prekestolen) og leser vårt brev med etterfølgende trosbekjennelse.

DEN NORSKE KIRKES BISKOPER

K j æ r e m e n i g h e t e r !

Den norske kirkes biskoper vender seg til dere angående den suspensjon av noen prester som vi har måttet foreta. Ved sin ordinasjon får en prest overdradd det hellige prestebete på grunnlag av at han vil være tro mot Guds ord og vår kirkes ordninger. Før han innsettes i et embete i Den norske kirke, avlegger han også troskapsed til Kongen og konstitusjonen.

Vi har hatt den sorg at under Norges kamp var der enkelte prester som sluttet seg til den gruppe av sammensvorne som gikk i forbund med fienden og ved hans hjelp lovløst og hensynsløst trådte i støvet landemenns liv og rett. Ved sin holdning og framferd, eller ved sin passivitet, har de gjort seg medansvarlige i det herskende voldsstyres overgrep og har derved tappt medmenneskers aktelse og tillit.

Det i deres ferd som kan rammes av borgerlig lov, vil de få sitt oppgjør for ved domstolene. Kirken har imidlertid også sin åndelige lov, og har plikt til å opprettholde den. Kirken må vite at den må stå hjemmel i Guds ordninger.

Det er G u d s o r d som ved ordinasjonen legger grunnlaget for prestatjenesten ved å formåne presten til å vokte den Guds hjord som han lever iblant. Det er Guds ord som advarer han mot å være som de som vil herske over sine menigheter, bruke tvang og skaffe seg urettelig vinning. Det er på Guds ords grunn at kirken framhever for den enkelte prest ganske særlig også at han skal ha omsorg for alle hjelpeløse.

Der var mange hjelpeløse i Norge i de dager da landet led lov- og rettens nød. Men disse prester viste ikke omsorg. De fant seg i at hjelpeløse ble overfalt og at urett og vold preget det styre hvis ærend disse prester gikk.

Der var mang en hjord i de dager som mer enn noen gang trengte

sin sjelesørger. Men sjelesørgere ble brutalt revet bort fra menigheten, forvist eller fengslet. Våre tidligere embetsbrødre foranlediget at dette skjedde eller de så på at det skjedde. Selv tvang mange de seg inn på mennesker som de der ville herske over sine menigheter. De listet også andre inn, uverdige som ikke hadde kirkens og ikke lovens rett.

Hjorden var i fare i de dager. Disse prester så på eller var med på at voldsmakten brøt inn i hjem og gjerning, i skole så vel som i kirke. De lot Guds ords og samvittighetens rett bli møtt med dragne vipen. Disse prester forrådde hjorden.

Den kristne menighet erkjenner at de ved sin ferd har satt seg utenfor kirkens gjerning. Kirken ser seg nødsaget til å trekke tilbake den fullmakt til å være prester som de fikk meddelt ved sin ordinasjon, for at hele deres ferd derpå kan bli prøvet ved domstolene. Inn til dom er følt har de ikke rett til på noen måte å opptre som prester.

Blant disse menn var der noen enkelte som på særlig måte gikk foran under voldsmaktens ugjerninger, trusler og bakholdsangrep. Som de forreste i rekken var de til hån for de menn ved hvis hender blebet blodet av uskylde landmenn. Men sine hender fordristet disse prester seg til å innvie og velsigne såkalte prester eller biskoper. Skjønt det i seg selv ikke er nødvendig at slike handlinger erklæres ugyldige, bør for klarhets skyld den selvfølgelighet være uttalt at det er dødt og maktesløst når selvbestaltede menn har misbrukt Herrens altar og Guds ord under utførelsen av ulovlige handlinger. Kyst støvet av eders føtter, sier Jesus, og avlegg derved et vitnesbyrn.

Intet er skjult i mørket som ikke skal fram i lyset. Under dette ord står vi alle. Om vi i lovens navn og etter kirkens orden blir tvunget til å foreta en renning av Guds arbeidsplass, så fritar ikke dette noen for hans eget evige ansvar. Orden og rett er menneskers sak. Kommen er Guds. I dag som alle dager kaller Han oss på ny til å følge ham i trofasthet av et helt hjerte.

Som prester blir vi særlig minnet om dette ved de ord som lyder ved vår ordinasjon og alltid må gjenlyde i vårt liv:

At vi skal forkynne Guds ord klart og rent, som det er oss givet i den hellige skrift og som vår kirke vitner om det i sin bekjennelse,

at vi skal forvalte de hellige sakramenter etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden,

at vi trofast skal formane våre menigheter til sann omvendelse, levende tro på Kristus og hellig liv i kjærlighet til Gud og næsten,

og at vi av hjertet skal legge vinn på å leve etter Guds ord, og å trenge dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.

Vi har lovet for den allvitende Guds Åsyn at vi vil gjøre dette med troskap ved den nåde Gud selv vil gi oss.

la oss bekjenne vår hellige tro!

(Menigheten reiser seg og framcier sammen med presten trosbekjennelsen.)